فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری و مامایی.قزوین.....

نام درس: روان پزشکی واصول وفنون مشاوره ی سالمندی	**تعداد واحد: ۲ واحد (۱,۵ واحد نظری -۵. واحد کاراموزی)**
مقطع : کارشناسی ارشد سلامت سالمندی	
پیش نیاز: ندارد	
مسئول درس: دکتر محمد رضا شیخی دکتر مریم کرامتکار	

هدف کلی درس :

هدف کلی این درس آشنایی و فراگیری مفاهیم پایه روان شناسی (فردی، اجتماعی) دردوران سالمندی و بیماریهای شایع دوران سالمندی و کسب مهارت در بکار بردن آن موارد در ارتباط با بیمار سالمند، فرد مراقب، اعضای خانواده سالمند و جامعه و پرسنل بهداشتی درمانی در ستینگ های مختلف جامعه، خانه، مراکز نگهداری، مراکز سرپایی و بیمارستان می باشد. همچنین یادگیری اصول و مبانی و فنون مشاوره ی سلامت روان و کار بست آنها در جلسات مشاوره فردی و یا گروهی با سالمندان می باشد.

شرح درس:

فرایند فیزیولوژیک سالمندی در همه ابعاد جسمی، روان، اجتماعی اتفاق می افتد. تغییرات وابسته به سن در سالمندی وشرایط خاص این دوران همراه با تغییرات فیزیولوژیک در روان وبیماریهای روانی در این دوران تاثیر بسیار مهمی بر سالمندان می تواند داشته باشد که آشنایی با آن برای دانش اموختگان بسیار مهم می باشد. از سویی یکی از نقش های حرفه ای دانش اموختگان رشته سالمندی ارایه مشاوره سلامت روان در زمینه سبک زندگی سالم و خود- مراقبتی در زمان ابتلاء به اختلالات و بیماریها به سالمندان و مراقبین آنها می باشد. لذا این درس به منظور ارتقاء دانش ومهارت های پایه در انجام مشاوره سلامت روان برای ایفای نقش حرفه ای مذکور طراحی شده است. این درس بیشتر بر جنبه های کاربردی شامل فرآیند و فنون اساسی مشاوره روان در سالمندان متمرکز است. همچنین در این درس دانشجویان با مفاهیم روان شناسی سالمندان در بیماریهای شایع این دوران و ارزیابی و غربالگری این موارد در ستینگ های مختلف خدمات و مراقبت های سالمندی آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب نظری (۲۶ساعت)

- بحث های نظری درروانشناسی سالمندی
- ژنتیک و فرآیند رفتار سالمندی

- تغییرات فیزیولوژیک سیستم روان در سالمندی
- سالمندی و تغییرات حافظه
- یادگیری و سالمندی
- زبان و سالمندی
- شخصیت وسالمندی
- نگرش به سالمندی
- شناخت، حل مسئله، توانایی تصمیم گیری درسالمندی
- کلیات و اصول ارزیابی های روانشناسی و روانپزشکی دردوران سالمندی
- ارزیابی وضعیت شناخت و حافظه درسالمندان درستینگ های مختلف (جامعه، خانه، مراکز نگهداری، مراکز سرپایی ، بیمارستان و اورژانس)
- اصول و کلیات ارتقای سلامت روان در سالمندی
- دمانس ودلیریوم
- کلیات بیماریهای شایع اعصاب دردوران سالمندی
- بیماریهای شایع خلق درسالمندی
- مفاهیم، اهداف، اصول مشاوره روان درسالمندی
- ویژگی های سالمندان و اهمیت آنها در فرایند مشاوره روان
- فرایند مشاوره روان و نظریه ها
- مراحل مشاوره روان و فنون مناسب آن
- برنامه ریزی و آماده سازی فرد ومحیط
- شروع فرایند مشاوره
- حفظ و استمرار مشاوره
- تسهیل کردن تغییر
- ارزیابی فرایند و پیامد های مشاوره روان
- مشاوره در شرایط و افراد خاص (اختلالات شناختی در سالمندان)
- ملاحظات حرفه ای و قانونی در مشاوره سلامت روان
- حساسیت و ویژگی های فرهنگی و اهمیت خود آگاهی در مشاوره
- **رئوس مطالب واحد کار آموزی (۲۶ساعت)**
- اجرای مشاوره با روش ایفای نقش و ارزیابی فرآیندرکلاس
- اجراومستند سازی ارایه گزارش تحلیلی حداقل سه جلسه مشاوره فردی مرتبط با نیاز ارتقای سلامت روان با سالمند و یا مراقبین وی و گزارش نتایج در کلاس
- حداقل انجام یک مشاوره گروهی در رابطه با نیاز ارتقای سلامت روان در گروه های هدف و گزارش نتایج در کلاس

سنجش وارزشیابی دانشجویان

ساختار اصلی ارزشیابی دانشجو سیستم ارزشیابی هفتگی Weekly Evaluation Systemو شامل موارد زیر خواهد بود.

اهداف اختصاصی

- آشنایی دانشجویان با منابع مختلف آموزشی
- تبدیل روش تدریس از حالت "استاد محور" به "دانشجو محور "
- درک مطالب تدریس به صورت عمیق و پایدار
- کسب مهارت های تسهیل گری و پویایی گروه

سیستم ارزشیابی هفتگی دارای شش مرحله به شرح زیراست:

۱. معرفی منابع مربوط توسط استاد

منابع اصلی توسط استاد به همراه موضوعات درسی تمام جلسات آموزشی تا آخر ترم ارایه می شود تا دانشجویان فرصت کافی برای بررسی وتحقیق در موضوعات مربوطه را داشته باشند.

۲. تعیین سرفصل هایی برای مطالعه

دراین روش دانشجویان نیز می توانند بطور ازاد منابع مرتبط را معرفی کنند ودر کلاس با کمک تسهیلگران نقدو بررسی شود. بنابر این منابع مختلفی در هر جلسه به جای یک منبع کلیشه ای مطرح وبحث می شودودانشجویان خود را محدود به یک منبع نمی دانند وروحیه تحقیق و جستجو درآنها تقویت می شود

۳. توضیح وتفسیر مطالب توسط دانشجویان

دانشجویان با بکارگیری عملی مجموعه ای از روش های آموزش مدرن از جمله بحث گروهی، بیان تجربیات هر فرد در رابطه با موضوع بحث، ایفای نقش، بیان سناریو های مرتبط، با بکارگیری تکنولوزی آموزشی مناسب به ارایه موضوع می پردازند. دانشجویان به طور فعال با موضوع درگیر می شوند و درواقع شرایط محیط آموزشی به گونه ای هست که فراگیران موضوع موردبحث را به طور کامل لمس می کنند. با توجه به این که موضوع جلسات از قبل مشخص شده ودراختیار دانشجویان هست. بنابر این فرصت کافی برای مطالعه و تحقیق فراهم هست همچنین مهارت های استفاده حرفه ی و آکادمیک از وسایل کمک آموزشی با توجه به ماهیت این شیوه آموزشی به طور همزمان بایادگیری افزایش می یابد.

۴. رفع ابهامات توسط تسهیلگر

در هر جلسه آموزشی یکی از دانشجویان بعنوان تسهیلگر گروه عمل می کند واستاد به عنوان تسهیلگر ارشد عمل می نماید ودرواقع برای رفع ابهامات و هدایت بحث ها مداخله می کند.

۵. جمع بندی مطالب و نتیجه گیری از مباحث

درپایان جلسه اموزشی با کمک تسهیلگرارشد موضوعات مطرح شده جمع بندی می شود تا فراگیران به نکات مشترک دست یابند.

۶. ارزشیابی دانشجویان توسط هم و استاد درپایان هر جلسه

ارزشیابی دانشجویان به طور هفتگی انجام می شود به این گونه که در آخر هرجلسه آموزشی دانشجویان توسط استاد با توجه به فعالیت هردانشجو طبق چک لیست فعالیت هایی که از اول ترم در اختیار دارند موردارزشیابی قرار می گیرند. نمره کل ارزشیابی به جای بیست پایان ترم از صد نمره به شرح زیر در نظر گرفته می شود

- حضور و غیاب
- خود ارزیابی
- ارزیابی همسالان
- علاقه به شرکت در بحث گروهی ، حضور مستمر در جلسات آموزشی، اشتیاق به مشارکت درطرح پرسش و پاسخگویی به سوالات و نیز علاقه به یادگیری مفاهیم جدید و آموزش آن ها به سایر فراگیران
- تهیه و ارسال محتوی آموزشی درمورد مشخص به دانشجویان و تسهیلگر
- نحوه ارایه، کیفیت آموزشی و نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی
- امتحان پایان ترم
-

بخش کار آموزی

۱) ارزیابی کار پوشه دانشجویان منضم به مستندات و گزارش تحلیلی دانشجویان از تکالیف

۲) ارزیابی جامع سالمندان در حیطه های مختلف(مشاهده، لاگ بوگ، مصاحبه، معاینه و.....)

منابع اصلی درسی

1-Dening T, Thomas A. Oxford Textbook of Old Age Psychiatry. Oxford University. Last edition

2-Ames D, Chiu E, Lindesay J, Shulman k I. Guide to the Psychiatry of Old Age. Cambridge. last edition

3-Philip Burnard, Jo Campling. Counselling Skills for Health Professionals. Springer. last edition

4-Freshwater D, Counselling Skill for Nurses, Midwives and Health Visitors. Open University Press. Last edition

5-Meier ST, Davis SR. The Elements of Counselling. Brooks/Cole. Last edition

6-Dan G. Blazar David C, Steffan. Essentials of Geriatrics Psychiatry. Last edition.

7-Laura B. Dunn Md and Erin L. Cassidy- Eagle. Practical Strategies in Geriatric Mental Health: Cases and Approaches.

8-Patricia Alpaugh McDonald and Margart Haney. Counselling the Older Adult: Training manual in Clinical Gerontology. Last edition

9-David C Steffens M.H. S and Kristina F. Zandy's. Textbook of Geriatric Psychiatry. American Psychiatry Association Publishing Sixth edition. 2023

10-Robert P. Roca, Micheline Dugae and Maria L Lorente. 2022. Geriatric Mental Health care. Lessons from a Pandemic American Psychiatric Association

11-Art Walaszek (2022) Late- Life Depression and Anxiety, American Psychiatry Association.

۱۲-ان اورباچ (۱۳۹۶) مشاوره با سالمندان. خدابخشی کولایی و آناهیتا. انتشارات جنگل

۱۳- مهشید فروغان م (۱۳۹۶) راهنمای عملی دستنامه روان پزشکی سالمندان ، انتشارات ارجمند

جدول زمانبندی درس روان پزشکی واصول وفنون مشاوره ی سالمندی نیم سال اول ۴۰۵-۴۰۴

سرفصل مطالب	جلسه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
معرفی کلیات درس ، اهداف، روش تدریس ، تکالیف دانشجو یان روانشناسی سالمندی	جلسه اول	مدرس	آخرین کتب مرتبط در زمینه روانشناسی سالمندی	وسایل کمک آموزشی موجود در کلاس	_____
کلیات و اصول ارزیابی های روانشناسی و روانپزشکی دردوران سالمندی	جلسه دوم	دانشجویان به همراه مدرس	آخرین کتب مرتبط در زمینه روانشناسی و روان پزشکی سالمندی		سیستم ارزشیابی هفتگی شش مرحله ای
اصول و کلیات ارتقای سلامت روان در سالمندی	جلسه سوم	دانشجویان به همراه مدرس			
دمانس ودلیریوم	جلسه چهارم	دانشجویان به همراه مدرس			
کلیات بیماریهای شایع اعصاب دردوران سالمندی بیماریهای شایع خلق درسالمندی	جلسه پنجم	دانشجویان به همراه مدرس			
مفاهیم، اهداف، اصول مشاوره روان درسالمندی	جلسه ششم	دانشجویان به همراه مدرس			
فرایند مشاوره روان در سالمندان و نظریه ها ی مرتبط	جلسه هفتم	دانشجویان به همراه مدرس			
ارزیابی فرایند و پیامد های مشاوره روان در سالمندان	جلسه هشتم	دانشجویان به همراه مدرس			